

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-12293/2

Podgorica, 05.05.2025. godine

Za: MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE, Rimski trg 46,
Podgorica

gospodinu, Vladimiru Jokoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u
ribarstvu i akvakulturi

Veza: Vaš akt br. 06-318/25-25121/5 od 22.04.2025. godine

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom *Predloga zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim Predlogom utvrđuje se da je donošenje ovog zakona proisteklo iz potrebe za usklađivanjem sa pravnom tekovinom Evropske unije u cilju primjene programa podrške za sektor ribarstva, uz podjelu nadležnosti i uspostavljanje procedura kakve su definisane propisima EU. Uvođenje strukturnih mjera neophodno je radi unaprjeđivanja sektora ribarstva, promovisanja konkurentnog, ekološki i resursno održivog i društveno odgovornog ribarstva i akvakulture, podsticanja sprovođenja mjera Zajedničke ribarske politike, kao i promovisanja ravnomjernog teritorijalnog razvoja područja gdje se obavljaju ribolov i akvakultura.

Uvidom u dostavljeni materijal i Izveštaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da se za implementaciju predmetnog propisa može dodijeliti državna pomoć iz Budžeta Crne Gore, a može se dodijeliti i iz budžeta lokalnih samouprava na osnovu programa dodjele državne pomoći sektoru ribarstva i akvakulture. Korisniku sredstava podsticaja može se dodijeliti državna pomoć male vrijednosti u iznosu do 30.000,00 € za tri godine. Ukupan iznos državne pomoći male vrijednosti dodijeljen svim proizvođačima u ribarstvu i akvakulturi za period od tri godine ne smije biti veći od 2,5% ukupne godišnje vrijednosti proizvodnje u ribarstvu i akvakulturi.

Dodatno, kroz pregovore sa EU biće jasnije na koji način će se sprovoditi dodjela državne pomoći i koje uslove korisnici treba da ispune da bi tu pomoć realizovali.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija, sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi*.

S poštovanjem,

 MINISTAR
Vladimir Joković

ZAKON O STRUKTURNIM MJERAMA I DRŽAVNOJ POMOĆI U RIBARSTVU I AKVAKULTURI*

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom utvrđuju se uslovi, način i dinamika sprovođenja mjera strukturne podrške u ribarstvu i akvakulturi, sistem upravljanja i kontrole sprovođenja strukturne politike, uslovi, način i dinamika sprovođenja mjera državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi, kao i druga pitanja od značaja u dijelu finansijske podrške u ribarstvu i akvakulturi.

Član 2

Strukturne mjere u ribarstvu i akvakulturi su niz aktivnosti koje se sprovode radi smanjenja privrednih, socijalnih i teritorijalnih razlika u sektoru ribarstva i održivog upravljanja ribarstvom, u skladu sa glavnim prioritetima strukturne politike u ribarstvu i akvakulturi.

Član 3

Sredstva za sprovođenje strukturnih mjera u ribarstvu i akvakulturi (u daljem tekstu: sredstva podrške) obezbjeđuju se iz sredstava Evropske unije, međunarodnih ugovora, donacija i Budžeta Crne Gore.

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 5

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

- 1) **korisnik** je privredno društvo ili preduzetnik, odnosno drugo pravno ili fizičko lice koje se bavi ribarstvom, akvakulturom ili preradom proizvoda ribarstva i akvakulture i priznate organizacije proizvođača koje ispunjavaju uslove za dodjelu sredstava podrške u skladu sa ovim zakonom, kao i organi državne uprave i organi lokalne samouprave koji su korisnici sredstava podrške;
- 2) **sektor ribarstva i akvakulture** je sektor privrede koji obuhvata sve aktivnosti proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište proizvoda ribarstva ili akvakulture;
- 3) **prioritet strukturne politike** je skup posebnih ciljeva kojima se ostvaruju opšti ciljevi strukturne politike u ribarstvu i akvakulturi;
- 4) **projekat** je svaki projekat, ugovor, aktivnost ili skup projekata koje je odobrilo upravljačko tijelo u skladu sa ovim zakonom;
- 5) **višegodišnji program** je jedinstveni dokument koji sadrži odabrane prioritete i ciljeve koje je potrebno ispuniti uz pomoć mjera strukturne politike;
- 6) **javna finansijska podrška** je svaka finansijska podrška iz Budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave ili drugih javnih domaćih i stranih izvora, bilo da se radi o donacijama ili kreditnim sredstvima.

II. STRUKTURNA FINANSIJSKA PODRŠKA U RIBARSTVU I AKVAKULTURI

Član 6

Glavni prioriteti strukturne politike u ribarstvu i akvakulturi su:

- 1) podsticanje održivog ribarstva, te obnova i očuvanje vodenih bioloških resursa kroz sljedeće posebne ciljeve:
 - a) jačanje privredno, socijalno i ekološki održivih ribolovnih aktivnosti,
 - b) povećanje energetske efikasnosti i smanjenje emisija CO₂ zamjenom ili modernizacijom motora ribarskih plovila,
 - c) promocija prilagodavanja ribolovnog kapaciteta ribolovnim mogućnostima u slučajevima trajnog prestanka ribolovnih aktivnosti i doprinos primjerenom životnom standardu u slučajevima privremenog prestanka ribolovnih aktivnosti,
 - d) podsticaj efikasne kontrole u ribarstvu, uključujući borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova, kao i tačnost podataka za donošenje odluka, i
 - e) doprinos zaštiti i obnovi vodenog biodiverziteta i ekosistema;
- 2) podsticanje održivih aktivnosti akvakulture te prerade i stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, čime se doprinosi sigurnosti snadbijevanja hranom, kroz sljedeće posebne ciljeve:
 - a) promocija održivih aktivnosti akvakulture, naročito jačanje konkurentnosti proizvodnje u akvakulturi, uz istovremeno osiguravanje dugoročne ekološke održivosti aktivnosti,
 - b) promocija stavljanja na tržište, kvaliteta i dodatne vrijednosti proizvoda ribarstva i akvakulture, te prerada tih proizvoda;
- 3) omogućavanje održive plave ekonomije u obalnim i kopnenim područjima, te podsticanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica, kroz sledeće posebne ciljeve:
 - a) pružanje podrške aktivnostima koje doprinose omogućavanju održive plave ekonomije u obalnim i kopnenim područjima,
 - b) podsticaj održivog razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica.

Član 7

Prioriteti i specifični ciljevi strukturne politike utvrđuju se u skladu sa Nacionalnim strateškim planom razvoja akvakulture i Višegodišnjim programom za ribarstvo i akvakulturu.

Član 8

Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture (u daljem tekstu: Nacionalni plan akvakulture) donosi se radi ostvarivanja ciljeva i prioriteta u akvakulturi:

- 1) izgradnja otpornosti i konkurentnosti kroz:
 - određivanje područja pogodnih za akvakulturu,
 - pojednostavljenje regulatornog i administrativnog okvira,
 - podršku edukacija o nadzoru bolesti i promociju istraživanja i inovacija o zdravlju životinja i javnom zdravlju,
 - podršku planova prilagodavanja klimi i ublažavanja klimatskih uticaja,
 - promociju organizacija proizvođača u akvakulturi,
 - obezbjeđivanje sljedljivosti i digitalizacije kroz distributivni lanac,
 - podržavanje diverzifikacije i dodavanja vrijednosti proizvoda;
- 2) učestvovanje u zelenoj tranziciji podsticanjem:
 - razvoja ekološke efikasnosti,
 - uključivanja svih ekoloških aspekata u akvakulturu,
 - obezbjeđivanje odgovarajućeg praćenja i izvještavanja o ekološkoj efikasnosti,
 - istraživanja i inovacija o dobrobiti životinja
- 3) obezbjeđivanje društvene prihvaćenosti i informisanosti potrošača kroz:
 - uključivanje svih zainteresovanih strana (proizvođača, trgovaca, nevladinih organizacija, medija),
 - integraciju u lokalne zajednice,

- razvoj prikupljanja i praćenja podataka;
- 4) povećanje znanja i inovacija kroz:
 - podržavanje saradnje i sinergije između javnih tijela, industrije, istraživačkih i obrazovnih institucija,
 - podržavanje širenja informacija,
 - prateće treninge.

Član 9

Nacionalni plan akvakulture sadrži:

- opis postojećeg stanja u akvakulturi;
- utvrđivanje prioriteta i ciljeva;
- definisanje aktivnosti i vremenskog okvira;
- druge podatke od značaja za sektor akvakulture.

Predviđeni ciljevi i aktivnosti koriste se u izradi Višegodišnjeg programa za ribarstvo i akvakulturu, kao i u pripremi mjera za korišćenje sredstava finansijske podrške.

U izradi Nacionalnog plana akvakulture konsultuje se zainteresovana javnost.

Izmjene i dopune Nacionalnog plana akvakulture vrše se u slučaju promjena koje imaju uticaj na sektor akvakulture.

Nacionalni plan akvakulture donosi Vlada Crne Gore na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove ribarstva i akvakulture (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 10

Višegodišnji program ribarstva i akvakulture (u daljem tekstu: Program) donosi se radi korišćenja sredstava za finansiranje mjera strukturne politike u ribarstvu i akvakulturi radi postizanje odabranih prioriteta i ciljeva iz člana 6 ovog zakona.

Osim mjera strukturne politike u ribarstvu i akvakulturi, u okviru Programa mogu se podržati i mjere tehničke pomoći namijenjene finansiranju aktivnosti u okviru sistema upravljanja i kontrole za sprovođenje Programa.

Program sadrži:

1) pregled glavnih izazova, uzimajući u obzir:

- tržišne nedostatke,
- potrebe za ulaganjem, komplementarnost i povezanost sa drugim oblicima podrške,
- izazove utvrđene u relevantnim nacionalnim ili regionalnim strategijama, uključujući integrisani nacionalni energetske i klimatski plan,
- izazove u pogledu administrativnih kapaciteta i upravljanja, te mjere pojednostavljivanja,
- integrisani pristup u suočavanju sa demografskim izazovima, ako je relevantno,
- prethodno stečeno iskustvo,
- makroregionalne strategije i strategije morskih basena, ako je primjenljivo;

2) analizu stanja, kao i utvrđivanje potreba koje zahtijevaju rješavanje uz vođenje računa o specifičnim potrebama malog obalnog ribolova;

3) obrazloženje odabranih prioriteta i specifičnih ciljeva iz člana 6 ovog zakona, odabrane mjere strukturne politike za postizanje tih prioriteta i posebnih ciljeva, te njihovu uskladenost sa Nacionalnim planom akvakulture;

4) za svaki prioritet, osim za tehničku pomoć, specifične ciljeve;

5) za svaki specifični cilj:

- povezane vrste aktivnosti i njihov očekivani doprinos tim specifičnim ciljevima, makroregionalnim strategijama, ako je primjenljivo,
- pokazatelji učinka i pokazatelji rezultata sa odgovarajućim ključnim tačkama i ciljevima,

- glavne ciljne grupe,
 - aktivnosti koje štite jednakost, uključenost i nediskriminaciju,
 - oznaku specifičnih ciljanih područja, uključujući planirano korišćenje integrisanog teritorijalnog ulaganja, lokalnog razvoja vodenog zajednicom ili drugih teritorijalnih instrumenata,
 - međuregionalne, prekogranične i transnacionalne akcije, gdje je relevantno,
 - planirano korišćenje finansijskih instrumenata,
 - vrste intervencija i indikativnu podjelu programiranih sredstava prema vrsti intervencije;
- 6) za svaki prioritet tehničke pomoći:
- povezane vrste radnji,
 - pokazatelji učinka sa odgovarajućim ključnim tačkama i ciljevima,
 - glavne ciljne grupe,
 - vrste intervencija i indikativnu podjelu programiranih sredstava prema vrsti intervencije;
- 7) finansijski plan predviđen za sprovođenje Programa, kao i za svaki odabrani prioritet i specifični cilj koji sadrži tabelu u kojoj se navode ukupna finansijska izdvajanja za svaki prioritet i specifični cilj po godini;
- 8) opis preduzetih aktivnosti za uključivanje relevantnih partnera u pripremu, sprovođenje i praćenje Programa;
- 9) predviđeni pristup komunikaciji i vidljivosti Programa definisanjem njegovih ciljeva, zainteresovanih strana, načina komunikacije, uključujući uticaj društvenih medija, gdje je to prikladno, planirani budžet i relevantni pokazatelji za praćenje i evaluaciju;
- 10) informacije o tijelima za sprovođenje iz člana 12 ovog zakona i u slučaju tehničke pomoći, gdje je primjenljivo, o tijelima koja primaju sredstva za tehničku pomoć.
- U izradi Programa konsultuje se zainteresovana javnost.
- Izmjene i dopune Programa vrše se u slučaju promjena koje imaju uticaj na sektor ribarstva i akvakulture.
- Program donosi Vlada Crne Gore na predlog Ministarstva.
- Način sprovođenja mjera strukturne politike iz Programa i bliže uslove i kriterijume za finansiranje tih mjera propisuje Ministarstvo.

Član 11

Programom definisane mjere strukturne politike i finansijska sredstva za njihovo sprovođenje tokom perioda trajanja Programa utvrđuju se Godišnjim programom za svaku budžetsku godinu.

Ministarstvo izrađuje godišnje izvještaje o sprovođenju mjera strukturne politike iz Programa i dostavlja ih Vladi Crne Gore na saglasnost do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana sadrži i ocjenu učinaka politike ribarstva i akvakulture za godinu na koju se odnosi.

Član 12

Za upravljanje i kontrolu sprovođenja Programa Vlada Crne Gore određuje sljedeća tijela:

- a) Upravljačko tijelo kao tijelo zaduženo za upravljanje i kontrolu sprovođenja Programa,
- b) Tijelo za ovjeravanje kao tijelo zaduženo za finansijsku funkciju sprovođenja Programa,
- c) Tijelo za reviziju kao tijelo zaduženo za reviziju sprovođenja Programa.

Tijela za sprovođenje iz stava 1 ovoga člana mogu delegirati obaveze iz svoje nadležnosti na jedno ili više posredničkih tijela, zadržavajući punu odgovornost za funkcije koje su delegirane na posrednička tijela.

Posrednička tijela iz stava 2 ovoga člana odgovorna su Tijelima za sprovođenje za obavljanje dodijeljenih funkcija.

III. DRŽAVNA POMOĆ U RIBARSTVU I AKVAKULTURI

Član 13

Državna pomoć u ribarstvu i akvakulturi je svaka podrška koju davalac državne pomoći iz stava 2 ovog člana dodjeljuje korisniku u sektoru ribarstva i akvakulture u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišne konkurencije davanjem prednosti određenim korisnicima ili stavljanjem u povoljniji položaj proizvodnje određene robe.

Davalac državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi je Vlada Crne Gore, organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave, kao i drugi organ ili pravno lice koje dodjeljuje ili planira dodjelu državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi.

Korisnik državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi je privredni subjekt u sektoru ribarstva i akvakulture koji prima državnu pomoć u skladu sa ovim zakonom, nezavisno od oblika i namjene.

Državna pomoć u ribarstvu i akvakulturi može da se dodijeli kao pomoć:

- a) socijalnog karaktera, koja se dodeljuje pojedinačnim potrošačima, pod uslovom da se takva pomoć odobrava bez diskriminacije u vezi sa porijeklom dotičnih proizvoda;
- b) za otklanjanje štete prouzrokovane elementarnim katastrofama ili vanrednim događajima;
- c) za promovisanje ekonomskog razvoja područja u kojima je životni standard nizak ili gdje postoji ozbiljna nezaposlenost i drugih regiona u nepovoljnom položaju, s obzirom na njihovu strukturnu, ekonomsku i socijalnu situaciju;
- d) za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u ekonomiji;
- e) za olakšavanje razvoja određenih ekonomskih aktivnosti ili određenih ekonomskih područja, gdje takva pomoć ne utiče negativno na uslove trgovine;
- f) za promociju kulture i očuvanja baštine ako takva pomoć ne utiče na uslove trgovine i konkurenciju.

Član 14

Nadležno tijelo za uspostavljanje i sprovođenje sistema državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi iz člana 13 ovog zakona je Ministarstvo.

Ministarstvo vodi evidenciju o dodijeljenoj državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi i redovno dostavlja izvještaje nadležnim domaćim i međunarodnim institucijama, u skladu sa posebnim propisima i međunarodnim obavezama Crne Gore.

Uspostavljanje i sprovođenje državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi, kao i sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 15

Jedinice lokalne samouprave mogu u okviru svojih razvojnih programa dodjeljivati podršku u sklopu mjera strukturne politike u skladu sa ovim zakonom, uz prethodno odobrenje Ministarstva.

Jedinice lokalne samouprave ne mogu dodjeljivati pomoć koja se zasniva na cijeni, količini, jedinici proizvodnje i/ili jedinici sredstava za proizvodnju, osim ako ta pomoć ispunjava uslove za pomoć male vrijednosti (*de minimis*) u skladu sa propisom iz člana 14 stav 3 ovog zakona.

U slučaju prekoračenja iznosa za pomoć male vrijednosti (de minimis), Ministarstvo će obustaviti ili ukinuti dodjelu pomoći, narediti povrat nepravilno dodijeljene pomoći ili zabranu dodjele pomoći za period do tri godine.

Član 16

Korisnik ne smije finansirati troškove koji se finansiraju kroz mjere podrške iz ovog zakona drugim oblikom javne finansijske podrške.

Korisnik je dužan da vrati sredstva dobijena na osnovu netačnih podataka i/ili ako su pribavljena suprotno ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu njega.

U slučaju da korisnik ne vrati sredstva iz stava 2 ovog člana, dužan je da plati zakonske zatezne kamate u roku od 30 dana od pravosnažnosti rješenja kojim se korisniku nalaže povraćaj sredstava.

Korisnik koji nije Ministarstvu vratio sredstva iz st. 2 i 3 ovog člana nema pravo na isplatu novčane podrške utvrđene ovim zakonom do podmirenja nastalih novčanih obaveza.

Predmet podrške ostvaren mjerama strukturne politike u skladu sa ovim zakonom ne smije se prodavati, iznajmljivati ili stavljati na korišćenje drugim pravnim ili fizičkim licima pet godina od posljednje uplate primljenih sredstava, osim na osnovu odobrenja Upravljačkog tijela.

Za dobijanje odobrenja iz stava 5 ovog člana korisnik podnosi zahtjev Upravljačkom tijelu.

IV. NADZOR

Član 17

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrše inspektor za ribarstvo i poljoprivredni inspektor.

Član 18

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je ureden inspeksijski nadzor, inspektor za ribarstvo i poljoprivredni inspektor ima ovlašćenje da:

- 1) provjerava tačnost dokumentacije i podataka na osnovu kojih je korisnik ostvario pravo na sredstva podsticaja;
- 2) provjerava da li korisnik sredstava podsticaja raspolaže predmetom sufinansiranja suprotno uslovima utvrđenim ovim zakonom;
- 3) prati ostvarivanje prava na sredstva podsticaja i namjensko korišćenje tih sredstava;
- 4) provjerava i druge uslove predviđene ovim zakonom.

Član 19

Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim je ureden inspeksijski nadzor, inspektor za ribarstvo i poljoprivredni inspektor je obavezan da preduzima i sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) naredi vraćanje sredstava podsticaja ukoliko korisnik raspolaže predmetom sufinansiranja suprotno uslovima utvrđenim ovim zakonom;
- 2) naredi vraćanje sredstava podsticaja koja su nenamjenski iskorišćena;
- 3) određuje i druge mjere i radnje u skladu sa zakonom.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 20

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) finansira troškove koji se finansiraju kroz mjere podrške iz ovog zakona drugim oblikom javne finansijske podrške (član 16 stav 1);
- 2) ne vrati iznos sredstava koji je primio na osnovu netačno prikazanih podataka i/ili ako su pribavljena suprotno ovom zakonu (član 16 stav 2);
- 3) ne vrati sredstva iz člana 16 stav 2 ovoga zakona, a ne plati zakonske zatezne kamate u roku od 30 dana od pravosnažnosti rješenja kojim se korisniku nalaže povraćaj sredstava (član 16 stav 3);
- 4) prodaje, iznajmljuje ili stavlja na korišćenje predmet podrške ostvaren mjerama strukturne politike drugim pravnim ili fizičkim licima pet godina od posljednje uplate primljenih sredstava, osim na osnovu odobrenja Upravljačkog tijela (član 16 stav 5).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 700 do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik kaznom u iznosu od 4.000 do 5.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 2.000 eura.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 21

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu.

Član 22

Nacionalni plan akvakulture donijeće se u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Program donijeće se u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

*U ovaj Zakon prenijete su:

- REGULATIVA (EU) 2021/1139 EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA od 7. jula 2021. o uspostavljanju Evropskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i izmjeni Regulative (EU) 2017/1004

- REGULATIVA (EU) 2021/1060 EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA od 24. juna 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Evropskom fondu za regionalni razvoj, Evropskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Evropskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te finansijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za finansijsku podršku u području upravljanja granicama i vizne politike.

1911-12

1912-13

1913-14

1914-15

1915-16

1916-17

1917-18

1918-19

1919-20

1920-21

1921-22

1922-23

1923-24

1924-25

1925-26

1926-27

1927-28

1928-29

1929-30

1930-31

1931-32

1932-33

1933-34

1934-35

1935-36

1936-37

1937-38

1938-39

1939-40

1940-41

1941-42

1942-43

1943-44

1944-45

1945-46

1946-47

1947-48

1948-49

1949-50

1950-51

1951-52

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore ("Službeni list CG", broj 1/07, 038/13), kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovim zakonom uređuju se način i uslovi za dodjelu sredstava podrške korisnicima kroz strukturne mjere u sektoru ribarstva i akvakulture, kao i državna pomoć.

Uvođenje strukturnih mjera neophodno je radi unaprjeđivanja sektora ribarstva, promovisanja konkurentnog, ekološki i resursno održivog i društveno odgovornog ribarstva i akvakulture, podsticanja sprovođenja mjera Zajedničke ribarske politike, kao i promovisanja ravnomjernog teritorijalnog razvoja područja gdje se obavljaju ribolov i akvakultura.

Donošenje Zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi neophodno je radi usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije u cilju primjene programa podrške za sektor ribarstva, uz podjelu nadležnosti i uspostavljanje procedura kakve su definisane propisima EU. Imajući u vidu navedeno, predložena zakonska rješenja doprinijeće razvoju ribarskog sektora i stvoriti bolje uslove za dodjelu sredstava podsticaja korisnicima. Zakon definiše i državnu pomoć koja se bazira na podršci iz nacionalnog budžeta i budžeta lokalnih samouprava, definiše način i uslove dodjele i vođenje evidencije.

Donošenje ovog zakona proisteklo je i iz potrebe usaglašavanja sa pravnom tekovinom EU, a posebno imajući u vidu da u Crnoj Gori trenutno ne postoji jedinstveno zakonsko rješenje kojim je regulisana dodjela sredstava podsticaja u sektoru ribarstva.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Prilikom izrade teksta zakona prenesen je niz odredbi propisa Evropske unije, a naročito - Regulativa (EU) 2021/1139 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 7. jula 2021. o uspostavljanju Evropskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i izmjeni Regulative (EU) 2017/1004 i Regulativa (EU) 2021/1060 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 24. juna 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Evropskom fondu za regionalni razvoj, Evropskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Evropskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te finansijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za finansijsku podršku u području upravljanja granicama i vizne politike.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Ovim zakonom propisuju uslovi, način i dinamika sprovođenja mjera strukturne podrške u ribarstvu i akvakulturi, sistem upravljanja i kontrole sprovođenja strukturne politike, uslovi, način i dinamika sprovođenja mjera državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi, kao i druga pitanja od značaja u dijelu finansijske podrške u ribarstvu i akvakulturi

U poglavlju I je definisan predmet zakona, sprovođenje i finansiranje strukturnih mjera, upotreba rodno osjetljivog jezika i značenje izraza.

U poglavlju II su definisani glavni prioriteti i ciljevi strukturne politike, način utvrđivanja prioriteta i specifičnih ciljeva kroz Nacionalni plan akvakulture i Višegodišnji program ribarstva i akvakulture, tijela za upravljanje i kontrolu sprovođenja Višegodišnjeg programa ribarstva i akvakulture.

U poglavlju III je definisana državna pomoć, dodjela državne pomoći i državna pomoć male vrijednosti.

U poglavlju IV je definisan nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, ovlašćenja inspektora za ribarstvo i poljoprivrednog inspektora.

U poglavlju V su propisane kaznene odredbe.

U poglavlju VI su propisane prelazne i završne odredbe.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno dodatno obezbjeđivati finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? - Donošenje ovog zakona proisteklo je iz potrebe za usklađivanjem sa pravnom tekovinom Evropske unije u cilju primjene programa podrške za sektor ribarstva, uz podjelu nadležnosti i uspostavljanje procedura kakve su definisane propisima EU. Uvođenje strukturnih mjera neophodno je radi unaprjeđivanja sektora ribarstva, promovisanja konkurentnog, ekološki i resursno održivog i društveno odgovornog ribarstva i akvakulture, podsticanja sprovođenja mjera Zajedničke ribarske politike, kao i promovisanja ravnomjernog teritorijalnog razvoja područja gdje se obavljaju ribolov i akvakultura. - U ovom trenutku ne postoji pravni okvir koji bi regulisao ovu vrlo značajnu oblast u sektoru ribarstva i ne postoje mehanizmi kojima bi se adekvatno regulisali način i uslovi za dodjelu sredstava podsticaja korisnicima kroz strukturne mjere u sektoru ribarstva i akvakulture, kao i sredstva državne pomoći onako kako to propisuje Zajednička ribarska politika. - Bez postojanja ovog zakonskog rješenja bila bi otežana, odnosno onemogućena, dodjela sredstava podrške koja obezbjeđuje Evropski Fond za pomorstvo i ribarstvo, a samim tim bi bio onemogućen razvoj sektora ribarstva u njegovom punom kapacitetu i postizanje konkurentnosti na EU tržištu. - Nepostojanje pravnog okvira u crnogorskom zakonodavstvu koji reguliše područje Zajedničke ribarske politike koje se odnosi na utvrđivanje načina i uslova za dodjelu sredstava podsticaja korisnicima kroz strukturne mjere u sektoru ribarstva i akvakulture, kao i načine i uslove za sticanje prava na dodjelu državne pomoći ostaju oštećeni profesionalni ribari i uzgajivači, svi subjekti u sektoru ribarstva koji se bave preradom, distribucijom, prodajom ribe, a samim tim i potrošači. - Postojeći problemi u sektoru ribarstva bi se dodatno produbili bez obezbjeđivanja pravnog osnova za regulisanje načina i uslova za dodjelu podrške iz Evropskog Fonda za pomorstvo i ribarstvo. Time bi se onemogućilo smanjenje privrednih, socijalnih i teritorijalnih razlika u ribarstvu i akvakulturi kroz različite vrste finansijske podrške, kao i promovisanje konkurentnog, ekološki i ekonomski održivog, društveno odgovornog ribarstva i akvakulture.	
2. Ciljevi - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. - Predloženim propisom postiču se sledeći ciljevi: smanjenje uticaja ribolova na morsku sredinu, uključujući izbjegavanje i smanjenje neželjenog ulova u najvećoj mogućoj mjeri; zaštita i očuvanje morskog biodiverziteta i morskog ekosistema; obezbjeđivanje ravnoteže između kapaciteta ribolovne flote i raspoloživih resursa ribe i drugih morskih organizama; jačanje konkurentnosti i održivosti privrednih društava, preduzetnika, odnosno drugih pravnih lica koja se bave ribolovom ili akvakulturom; unapređenje zaštite i uslova na radu; jačanje tehnološkog razvoja i inovacija; povećanje energetske efikasnosti; razvoj stručnog usavršavanja i usvajanja	

novih stručnih vještina i cjeloživotnog učenja; zaštita i očuvanje morskog biodiverziteta i poboljšanja ekosistema povezanih sa akvakulturom i promocije resursno održive akvakulture; promocija akvakulture koja pruža visok nivo zaštite životne sredine, promocije zdravlja i dobrobiti životinja i javnog zdravlja; unapređenje prikupljanja i upravljanja podacima; unapređenje pružanja naučnih mišljenja za održivo i odgovorno upravljanje resursima ribe i drugih morskih organizama; unapređenje praćenja, kontrole i nadzora ribolovnih aktivnosti; jačanje institucionalnih kapaciteta i efikasnosti javne uprave; promovisanje ekonomskog rasta u društvene odgovornosti; otvaranje novih radnih mjesta i podrška zapošljavanju i mobilnosti radne snage u obalnom i kontinentalnom području koje zavisi od ribolova i akvakulture, uključujući diverzifikaciju aktivnosti u ribarstvu; poboljšanja organizacije tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture; podsticanje ulaganja u sektor prerade i stavljanja na tržište.

- Svi ciljevi koji su navedeni u potpunosti se poklapaju sa ciljevima postavljenim u Strategiji ribarstva Crne Gore 2015-2020 sa Akcionim planom za prenošenje, implementaciju i sprovođenje pravne tekovine EU (revizija Strategije je u toku). Nacrt Zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi usklađen je sa Regulativom (EU) 2021/1139 Evropskog parlamenta i Savjeta od 7. jula 2021. o uspostavljanju Evropskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i izmeni Uredbe (EU) 2017/1004.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predložene propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?
- Rješavanje navedenih problema i ispunjavanje pobrojanih ciljeva jedino je moguće ostvariti donošenjem propisa i uspostavljanjem pravnog okvira koja će u potpunosti definisati uslove i načine sprovođenja strukturnih mjera, kao i načine dodjele državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi. Kroz Uredbu o mjerama o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike – Agrobudžet sprovode se mjere podrške u ribarstvu i akvakulturi, i to su budžetska sredstva koja se opredijeljuju za modernizaciju i povećanje efikasnosti i konkurentnosti sektora, kao jedini način ulaganja u ovaj sektor ribarstva i akvakulture.
- Donošenjem ovog zakona izvršće se usklađivanje sa propisima Zajedničke ribarske politike koji regulišu oblast strukturne politike i državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi i stvorice se osnov za dalje razvijanje kroz donošenje podzakonskih akata. Ovim će se uvesti nedostajuća pravila i standardi u ovoj oblasti, čijom primjenom će se obezbijediti smanjenje privrednih, socijalnih i teritorijalnih razlika u ribarstvu i akvakulturi kroz različite vrste finansijske podrške, kao i promovisanje konkurentnog, ekološki i ekonomski održivog, društveno odgovornog ribarstva i akvakulture.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Predloženi zakon će imati uticaja na cjelokupni sektor ribarstva koji uključuje morsko ribarstvo, marikulturu, sektor prodaje ribe i ribljih proizvoda (iz ulova, uzgoja i prerade) i krajnjeg potrošača.
 - Pozitivni efekti predloženog zakona su: stvaranje osnova za ekološki i resursno održivi, inovativni, konkurentni i na naučnim osnovama zasnovani ribolov i ekološki i resursno održive, inovativne, konkurentne i na naučnim osnovama zasnovane akvakulture; obezbjeđivanje naučnih mišljenja, odnosno naučnih saznanja, prikupljanja podataka i upravljanja podacima, kontrole i nadzora; zapošljavanje i ravnomjerni teritorijalni razvoj; poboljšanje organizacije tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture i ulaganje u sektor prerade i stavljanja na tržište.
 - Predloženi zakon ne prouzrokuje negativan uticaj u ovoj oblasti.
 - Direktni uticaj ovog zakona biće na profesionalne ribare i uzgajivače na način što će se omogućiti: modernizacija i uvođenje novih tehnologija u oblasti ribarstva i akvakulture,

poboljšanje proizvoda i opreme, tehnika i sistema upravljanja i organizacije; saradnja između naučnih institucija i ribara; povećanje mogućnosti zapošljavanja i stručnog usavršavanja u oblasti ribolova i akvakulture; pokretanje poslovanja mladih ribara i uzgajivača; poboljšanje higijenskih, zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uslova ribara; finansijska pomoć ribarima za gubitke prouzrokovane klimatskim nepogodama, ekološkim incidentima i u slučaju nesreća na moru; sprovođenje mjera za smanjenje uticaja ribolova na morsku sredinu; inovacije u oblasti ribolova koje se odnose na očuvanje živih resursa mora; poboljšanje infrastrukture ribarskih luka, iskrcajnih mjesta, vezova i pristaništa za ribolovne plovne objekte; povećanje potencijala lokaliteta za akvakulturu; zaštita zdravlja i dobrobiti životinja u oblasti akvakulture; osiguranje proizvodnje u akvakulturi, kao i na sve subjekte u sektoru ribarstva koji se bave preradom (kroz podsticanje prerade i poboljšanja kvaliteta proizvoda ribarstva), distribucijom, prodajom ribe, kao i na potrošače, kroz kontrolu i inspeksijski nadzor nad sprovođenjem pravila propisanih ovim zakonom.

- Unapređivanjem sektora ribarstva i akvakulture kroz strukturne mjere, stvoriće se uslovi za modernizaciju i poboljšanje efikasnosti ulova, što će dovesti do veće selektivnosti i samim tim boljom ponudom ribe i ribljih proizvoda krajnjem potrošaču. Takođe, će se kroz poboljšanje organizacije tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture i ulaganje u sektor prerade i stavljanja na tržište stvoriti osnove za regulaciju cjenovne politike i bolju pristupačnost za krajnjeg potrošača. Uspostavljanjem pravila propisanih ovim zakonom omogućiće se razvoj sektora ribarstva, te će se indirektno smanjiti nelegalni ribolov usled podrške koju će biti moguće ostvariti jedino kroz legalne tokove.

- Primjena ovog propisa ni u kom slučaju ne može izazvati troškove građanima i privredi, već upravo suprotno, danom ulaska Crne Gore u EU, dovešće do mogućnosti obezbjeđivanja dodanih sredstava kroz Evropski Fond za pomorstvo i ribarstvo.
- Donošenjem ovog propisa neće biti dodatnih troškova, osim onih koji će biti u skladu sa već postojećim planiranjem budžetskih sredstava za ribarstvo i akvakulturu.
- Donošenjem ovog propisa stvaraju se uslovi za finansijsku podršku organizacijama proizvođača, udruženjima organizacija proizvođača i međusektorskim organizacijama, što će dovesti do veće zainteresovanosti i samim tim do njihovih formiranja, što će za posledicu imati bolje uređenja tržišta za proizvode ribarstva i akvakulture.
- Ovaj zakon neće stvoriti dodatna administrativna opterećenja, kao ni biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Korisnicima sredstava podsticaja u ribarstvu i akvakulturi može se dodijeliti državna pomoć. Državna pomoć dodjeljuje se iz Budžeta Crne Gore, a može se dodijeliti i iz budžeta lokalnih samouprava na osnovu programa dodjele državne pomoći sektoru ribarstva i akvakulture. Dodjela državne pomoći biće planirana preciznim procjenama, vodeći računa o dosadašnjim iskustvima ulaganja u ribarski sektor. Državna pomoć iz budžeta Crne Gore dodjeljuje se kao subvencije ili subvencionirane kamatne stope na kredite, fiskalne olakšice, garancije države ili lokalne samouprave, udio u vlasničkom kapitalu, podrška za izvoz, formiranje fondova za razvoj i povoljni zajmovi. Korisniku sredstava podsticaja može se dodijeliti državna

pomoć male vrijednosti ("de minimis"). Državna pomoć male vrijednosti ("de minimis") je vrijednost pomoći koja ne narušava tržište i može se dodijeliti korisniku sredstava podsticaja u iznosu najviše do 30.000 EUR za tri godine. Ukupan iznos državne pomoći male vrijednosti ("de minimis") dodijeljen svim proizvođačima u ribarstvu i akvakulturi za period od tri godine ne smije biti veći od 2,5% ukupne godišnje vrijednosti proizvodnje u ribarstvu i akvakulturi. Kroz pregovore sa EU biće jasnije na koji način će se sprovesti dodjela državne pomoći i koje uslove korisnici treba da ispune da bi tu pomoć realizovali.

- Dosadašnja praksa je da se svake godine planiraju sredstva za podršku profesionalnim ribarima i uzgajivačima (akvakultura) kroz mjere Agrobudžeta, te se korisnicima opredjeljuju sredstva kroz 5 javnih poziva i to: Javni poziv za modernizaciju profesionalne flote u malom privrednom ribolovu, Javni poziv za modernizaciju profesionalne ribolovne flote za ulov demersalnih resursa, Javni poziv za modernizaciju profesionalne ribolovne flote za ulov pelagičnih resursa, Javni poziv za dodjelu podrške za poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora marikulture i Javni poziv za dodjelu podrške za poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora slatkovodne akvakulture. Svaki korisnik koji zadovolji uslove propisane javnim pozivima može da ostvari podršku u vrijednosti od 50% od realizovane aktivnosti, a najviše 10.000,00 €, 8.000,00 € i 7.000,00 € u zavisnosti od vrste javnog poziva.

Pregled potrošnje sredstava za period 2021-2024:

Tabela 1: Mjere za podršku profesionalnim ribarima u skladu sa Agrobudžetom u periodu od 2021-2024 – opredijeljena sredstva

Naziv mjere	2021(€)	2022(€)	2023(€)	2024(€)
Modernizacija profesionalne ribolovne flote za ulov demersalnih resursa	120.000,00	120.000,00	140.000,00	80.000,00
Modernizacija profesionalne ribolovne flote za ulov pelagičnih resursa	40.000,00	40.000,00	50.000,00	30.000,00
Modernizacija profesionalne ribolovne flote u malom privrednom ribolovu za plovila do 10 m dužine	150.000,00	150.000,00	160.000,00	240.000,00

Tabela 3. Mjere podrške za marikulturu i akvakulturu u skladu sa Agrobudžetom – opredijeljena sredstva

Naziv mjere	2021(€)	2022(€)	2023(€)	2024(€)
Poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora marikulture	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
Poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora slatkovodne akvakulture	64.000,00	64.000,00	64.000,00	80.000,00

- S obzirom na to da iz godine u godinu raste broj korisnika – nosioca dozvole procjena bi bila da do 2029 godine imamo 500 korisnika (dozvole za privredni ribolov na moru izdaje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direktorat za ribarstvo, na osnovu mišljenja naučne ustanove – Instituta za biologiju mora Kotor, vršeći procjene zaliha ribe i drugih morskih organizama koji se mogu iskrcati godišnje. U skladu sa naučnim mišljenjem Instituta za biologiju mora, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede utvrđuje kapacitet ribolovne flote, izražen u kV i GT, i maksimalno dozvoljeni godišnji ulov pridnenih, pelagičkih resursa i malih priobalnih ribljih resursa),
- U periodu od 4 godine (2029-2032), vođeni iskustvima potrošnje sredstva budžeta Crne Gore, predvidjeli bismo da bi korisnici potencijalno dobili 7,4 miliona € državne pomoći. Napominjemo da je primjena propisa planirana za 01.01.2029. godine, te u godinama narednim ovaj propis neće imati nikakvog uticaja na budžet Crne Gore.

Naziv mjere	2029 (€)	2030(€)	2031(€)	2032(€)
Državna pomoć	0,74 mil	1,9 mil	2,2 mil	3,7 mil
Predviđanje broja korisnika	10%	20%	30%	50%
Ukupan broj podržanih korisnika (500 korisnika ukupno)	120	140	200	280

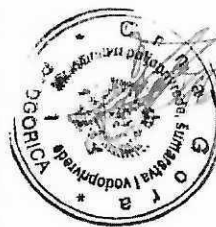
- Napomena: samo sprovođenje će biti takvo da ograniči prekoračenje „de minimis“ pravila.
- Kako je predviđena kontinuirana porška profesionalnim ribarima i uzgajivačima, finansijska sredstva bi se morala obezbijediti tokom određenog vremenskog perioda. Kada je u pitanju realizacija strukturnih mjera, Višegodišnjim programom za ribarstvo i akvakulturu će se definisati programsko razdoblje i iznos sredstava koja će Crnoj Gori biti opredijeljena za korišćenje. U ovom trenutku nije moguće ni približno procijeniti koji iznos bi se potencijalno opredijelio Crnoj Gori za sektor ribarstva i akvakulture kroz pomenuti fond, posebno naglašavajući činjenicu da je primjena zakona planirana danom pristupanja Crne Gore EU, te je iz ove perspektive teško odrediti i okvirne iznose. Takođe, u zavisnosti od vrsta mjera i poziva različit je procenat kofinansiranja od strane države i varira od 50% do 20%. Poređenja radi, Iskustvo Hrvatske je da su za programski period 2007-2013. godine imali na raspolaganju 4,3 milijarde €, a u finansijskom razdoblju od 2014-2020. godine ukupna alokacija sredstava iz proračuna Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo iznosilo je 252, 6 miliona eura. Kada bi ovo primjenili na Crnu Goru, uz slobodnu procjenu da bi se mogla opredijeliti sredstava za period 2029-2032 godina u iznosu od 100-150 miliona €, učešće budžeta Crne Gore za petogodišnji period bio 50-75 miliona €, u zavisnosti od mjera i procenta kofinansiranja.
- Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Ne, jer je primjena zakona planirana danom pristupanja Crne Gore EU.
- Planirano je donošenje podzakonskih akata, iz kojih neće proisteci finansijske obaveze dodatno, već će bliže propisati sprovođenje strukturnih mjera u ribarstvu i akvakulturi.
- S obzirom da će implementacija ovog propisa dovesti do direktnog uticaja na korisnike, ribare i uzgajivače, budžet Crne Gore će prihodovati kroz poreske obaveze, (nabavke materijala i opreme, usluga i dr.), plaćanja taksu i ostalih dažbina u skladu sa zakonima koji pokrivaju ovu oblast.
- S obzirom na kompleksnost EU fonda i strukturnih mjera, kao i to da se po prvi put piše propis ovog tipa koji se odnosi i na državnu pomoć, onako kako to uređuju pravila EU i uzimajući u obzir činjenicu odložene implementacije propisa, sve procjene su bile okvirne. Međutim, iako okvirne, koristili smo metodologiju dosadašnjeg planiranja nacionalnih sredstava za poršku korisnicima u sektoru ribarstva i akvakulture.
- Problem u preciznoj procjeni finansijskih izdataka/prihoda se ogleda u tome da je primjena zakona danom pristupanja Crne Gore EU, te da će se mjere sprovoditi u skladu sa Višegodišnjim programom ribarstva i akvakulture države Crne Gore, a u ovom trenutku se ni približno ne mogu procijeniti sredstva koja će EU

opredijeliti kroz EU fonda za pomorstvo ribarstvo. - Nije bilo sugstija Ministarstva finansija na Predlog Zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi. - S obzirom da nije bilo sugstija Ministarstva finansija na Predlog Zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi, nije bilo uvrštavanja.	6. Konsultacije zainteresovanih strana - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako. - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije). - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Pri izradi predloga zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi korišćena je eksterna ekspertna podrška (Mirta Novak – Hrvatska) koja je obezbijeđena iz sredstava UNOPS projekta koji ima za cilj jačanje kapaciteta država regiona kroz stručno znanje, najbolje prakse i podršku reformskim procesima. Kroz ovu inicijativu, UNOPS pomaže zemljama Zapadnog Balkana u unapređenju institucionalnih i administrativnih kapaciteta, kao i u poboljšanju zakonodavnog i strateškog okvira. Kada je riječ o Crnoj Gori, projekat je u potpunosti usklađen sa potrebama pregovaračke strukture, a posebna pažnja posvećena je ispunjenju završnih mjerila u pregovaračkim poglavljima, što je ključno za dinamiku evropskih integracija. - Tokom pripreme faze konsultovani su profesionalni ribari kroz niz sastanaka ili neposredno intervjuima koji su obavijani tokom sprovođenja mjera modernizacije flote, gdje smo dobijali konkretne predloge i sugestije. Takođe, tokom sprovođenja mjera Agrobudžeta, korisnicima je upućen konkretni anketni upitnik: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfXLzOcHdD3UqTrZkQkY3U_VEE0Aan66plg_3qxmZQpIT7ww/viewform koji je služio da se korisnici izjasne o strukturnim mjerama koje se sprovode, daju sugestije i komentare. Prilikom formiranja Radne grupe za izradu Nacrta zakona, pozvani su svi predsjednici udruženja profesionalnih ribara i uzgajivača, koji su delegirali svoje članove, a koji su imali mogućnost da uzmu aktivno učešće u izradi ovog propisa. Nacrt Zakona bio je predmet Javne rasprave od 10. marta 2025 godine i trajala je 20 dana. Poziv za javnu raspravu bio je oglašen na sajtu ministarstva i na portalu e - Uprave. Tokom Javne rasprave organizovan je jedan okrugli sto 25. marta 2025 godine, na kojem su prisustvovali predstavnici ribara, kao zainteresovane strane. Tokom okruglog stola nije bilo konkretnih predloga, već se povela diskusija o stanju u sektoru ribarstva i mogućnostima koje su pred ribarskim sektorom. Izvještaj sa Javne rasprave: https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-za-nact-zakona-o-strukturnim-mjerama. - Takođe Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uputilo je predlog Zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi na mišljenje Sekretarijatu za zakonodavstvo koje je dalo pozitivno mišljenje uz sugestije da se mišljenje nadalje traži i od relevantnih, za predlog zakona, ministarstvima. Zahtjev za mišljenje upućen je Ministarstvu javne uprave, Ministarstvu pravde, kao i Agencije za zaštitu konkurencije. Nakon konsultacija, prihvaćene su sugestije Ministarstva pravde u dijelu kaznenih odredbi, sa ciljem preciznog definisanja istih i usklađivanja članova. Nakon prihvaćenih sugestija predlog zakona je dobio pozitivna mišljenja od svih navedenih ministarstava.	7: Monitoring i evaluacija - Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa? - Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju ovog zakona. - Primjena zakona planirana je danom pristupanja Crne Gore EU, kako bi se sektor ribarstva kroz mehanizme koji su sada na raspolaganju pripremio za povlačenje finansijskih sredstava koja će mu biti obezbijeđena danom uasta u EU kroz Evropski fond za pomorstvo i ribarstvo. Za sprovođenje predloženog zakona vršiće se obuke zainteresovanih strana, studentske posjete i ekspertne misije u cilju što boljeg shvatanja procesa koji su pred

svima postavljeni.

- Osnovni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva predloženog zakona mogu biti praćenje smanjenja neželjenog ulova kroz elektronske dnevnik ulova, naučni podaci o održivom iskorištavanju ribljeg fonda i drugih morskih organizama; povećan broj registrovanih profesionalnih ribara i uzgajivača, kao i jačanje konkurentnosti i održivosti privrednih društava, preduzetnika, odnosno drugih pravnih lica koja se bave ribolovom ili akvakulturom, a koje će se mjeriti povećanim ulovom, uzgojem i prihodom; povećanje energetske efikasnosti; unapređenje praćenja, kontrole i nadzora ribolovnih aktivnosti kroz povećanje broja uređaja za praćenje; otvaranje novih radnih mjesta i podrške zapošljavanju i mobilnosti radne snage u obalnom i kontinentalnom području koje zavisi od ribolova i akvakulture, uključujući diverzifikaciju aktivnosti u ribarstvu.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona zaduženo je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direktorat za ribarstvo, direktno i preko inspektora za ribarstvo.

Podgorica, 24.04.2025. godine

MINISTAR

Vladimir Joković